

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo suunnitelma Kastellin päiväkot Kastellin monitoimitalon päiväkot 2026-2028

SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT

OULU

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Oulun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen opetussuunnitelman mukaan yhdenvertaisuus ja tasa-arvo ovat olennainen osa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen arvopohjaa ja toimintakulttuuria: Yhteisön jäsenet tulevat kohdatuiksi ja kohdelluiksi yhdenvertaisina riippumatta henkilöön liittyvistä tekijöistä.

Toimintakulttuurin kehittämisen kannalta on tärkeää, että yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa koskevista asenteista keskustellaan työyhteisössä. Lisäksi tulee pohtia, miten esimerkiksi kieleen, etnisyyteen, katsomukseen, vammaisuuteen, sukupuoleen ja sen moninaisuuteen liittyvät asenteet näkyvät puheissa, eleissä, teoissa ja toimintatavoissa. Vuorovaikutuksen ja kielenkäytön mallit sekä tavat toimia stereotyyppisten oletusten mukaisesti välittyvät lapsille. Varhaiskasvatus on sukupuolisensitiivistä. Henkilöstö rohkaisee lapsia tekemään valintoja ilman sukupuoleen tai muihin henkilöön liittyviin seikkoihin sidottuja stereotyyppisiä rooleja ja ennakko-odotuksia. Henkilöstö tunnistaa lasten keskinäisten kohtaamisten eriarvoistavia piirteitä sekä puuttuu niihin hienotunteisesti ja johdonmukaisesti. Myönteisellä ja kannustavalla vuorovaikutuksella tuetaan lapsen oman identiteetin ja itsetunnon kehitystä.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 2.sivu

- Tasa-arvolla tarkoitetaan kaikkien sukupuolten yhtenäisiä oikeuksia ja mahdollisuuksia sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Tasa-arvolain tarkoituksena on ehkäistä sukupuoleen, sukupuoli identiteettiin ja sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää sekä edistää sukupuolten välistä tasa-arvoa.
- Yhdenvertaisuus on perustuslakiin kirjattu jokaisen kansalaisen perusoikeus. Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan kaikkien ihmisten samanarvoisuutta riippumatta heidän iästään, kansalaisuudestaan, kielestä, mielipiteestä, uskonnosta tai vakaumuksesta, vammasta, terveydentilasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.
- Tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistämisellä pyritään ehkäisemään kaikenlaista syrjintää ja lisäämään yhteisömme hyvinvointia
- Tässä tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa kuvataan Kastellin ja Kastellin monitoimitalon päiväkotien nykytilaa ja määritellään kehittämiskohteita ja toimenpiteitä vuosille 2026-2028

Nykytilan kartoitus: Hallinto ja johtaminen

Toteutuu hyvin:

- Tasa-arvoinen lasten ja perheiden kohtelu
- Lasten osallisuuden vahvistamiseen kiinnitetty huomiota
- Viestintä on tasapuolista ja saavutettavissa olevaa
- Tiedonsiirto varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta perusopetukseen

Pedagoginen toiminta

Toteutuu hyvin:

- Toiminnan sisällöissä huomioidaan aina tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
- Lasten havainnointi
- Lasten yksilöllinen huomiointi
- Tunne- ja turvataitojen opetus
- Leikkien/leikkiin ohjaaminen tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäen
- Lelut, kirjat ja välineet lasten saatavilla
- Toiminta monipuolista
- Positiivinen palaute
- Seurakunnan järjestämälle toiminnalle on aina vaihtoehtoinen toiminta
- Lasten osallistaminen lelujen hankinnassa ja leikkiympäristöjen muokkaamisessa
- Inklusiivisuus : jokaisella lapsella on oikeus kuulua ryhmään, oikeus osallisuuteen sekä oikeus tulla kuulluksi

Tilat ja ympäristö

Toteutuu hyvin:

- Oppimisympäristön suunnittelussa huomioidaan lasten kiinnostuksen kohteet ja ikä
- Oppimisympäristöä kehitetään ja muokataan yhdessä lasten kanssa
- Tilat ja välineet kaikkien käytössä
- Ulkopedagogiikka

Asenteet ja vuorovaikutus

Toteutuu hyvin:

- Keskeisten käsitteiden ymmärtäminen: Tasa-arvo, yhdenvertaisuus , sukupuolisensitiivisyys, sukupuolten moninaisuus, antirasismi
- Asioista keskustellaan työyhteisössä avoimesti
- Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumiseen kiinnitetään huomioita
- Asiattomaan käytökseen puuttuminen
- Positiivinen ja kunnioittava vuorovaikutus

Kehittämiskohteet ja toimenpiteet: Leikki

- Tasa-arvonäkökulma: Jokaisella lapsella on yhtäläinen oikeus ja mahdollisuus osallistua erilaisiin leikkeihin
 - *Muuntuvat leikkipaikat ,joissa kaikilla lapsilla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua leikkiin
 - *Lapsilla on mahdollisuus tutustua erilaisiin leikkeihin ja osallistua niihin haluamallaan tavalla
 - *Kaveri- ja tunnetaitojen harjoittelu
 - *Ulkoleikit (leikkien mukauttaminen)
 - *Erilaisten kavereiden kanssa leikkiminen : leikkiparien arvonta

Yhdenvertaisuusnäkökulma: Leikkikulttuuri on kaikille lapsille avointa, syrjimätöntä ja esteetöntä, jossa jokainen lapsi kokee tulevansa hyväksytyksi omana itsenään

- *Leikkivälineet kaikkien saatavilla
- *Leikkitilat yhteisessä käytössä
- *Kommunikaation tukeminen/kuvien käyttö
- *Aikuisen aktiivinen rooli leikin havainnoijana ja eteenpäin viejänä
- *Henkilöstön ja lasten yhdessä suunnittelema ja rakentama pedagoginen oppimisympäristö kannustaa lapsia leikkimään, liikkumaan, tutkimaan, luomaan ja ilmaisemaan. Oppimisympäristöä arvioidaan ja muokataan säännöllisesti lasten tarpeiden ja mielenkiinnonkohteiden mukaisesti siten, että se haastaa ja innostaa lapsia oppimaan.

Henkilöstö osallistuu leikkiä käsitteleviin koulutukseen

- 2025-2026 Henkilöstö arvioi Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen(KARVI) laatuindikaattorien toteutumista:

1.Henkilöstö ja lapset toteuttavat yhdessä leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustavaa monipuolista pedagogista toimintaa, joka tarjoaa lapsille myönteisiä oppimiskokemuksia. Toiminta edistää oppimisen alueiden sekä laaja-alaisen osaamisen mukaisten tavoitteiden toteutumista.

2. Varhaiskasvatuksen toiminta on lapsille merkityksellistä, oppimaan haastavaa sekä innostavaa

3.Lapsen yksilöllisyys huomioidaan niin, että jokainen lapsi oppii tunnistamaan ja löytämään omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa.

Jokainen henkilökunnan jäsen täytti arviointilomakkeen ensin yksin ja sen jälkeen käytiin keskustelua tiimeissä ja koko työyhteisöissä . Kehittämiskohteet nousivat arviointilomakkeiden vastauksista.

Aikataulu 2. sivu

- 2026-2027 Leikkiympäristöt sisällä ja ulkona
 - *Erilaiset leikkiympäristöt
 - *Ulkoleikit ,liikkuminen
 - *Lasten osallisuus leikkiympäristöjen kehittämisessä.
 - Piha-ja sisäsääntöjen päivittäminen
 - Ulkopedagogiikan kehittäminen
- -Toiminnallinen tilojen ja ympäristön kartoitus . Lapset merkitsevät ympäristöä eri värisillä lapuilla(esim. rauhallinen ,pelottava paikka, kiva tila).Lisäksi havainnoidaan ja haastatellaan lapsia.
- 2027-2028 Leikki pedagogisen toiminnan keskiössä
 - *Osallisuus ja vertaissuhteet
 - *Leikki inklusiivisuuden rakentajana

Kehittämiskohteet/ Näihin asioihin kiinnitämme huomiota

Leikin havainnointi
ryhmässä yhdessä
sovitulla tavalla

Leikin dokumentointi

Keskustelemme tiimissä
leikin ohjaamisen
tavoista

Leikimme lasten kanssa
sitoutuneesti

Rakennamme tietoisesti
lasten kanssa avointa ja
osallistavaa leikin
kulttuuria

Arvioimme ja
kehitämme ryhmän
leikkivälineistöä ja
oppimisympäristöä
yhdessä lasten kanssa

Varmistamme, että
kaikki lapset saavat
myönteistä palautetta
leikissä

Arviointi

- Kehittämiskohteeksi nousseita asioita käydään läpi ryhmien tiimipalavereissa, päiväkodin viikkopalavereissa sekä kehittämispäivissä.
- Henkilöstö arvioi Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen(KARVI) laatuindikaattorien toteutumista uudelleen lukuvuonna 2027-2028